

Handläggare
Linn Hemmingsson
Telefon: 08-508 25 327**Till**
Socialnämnden
2016-04-19

Projekt Sommarnatt 2016 - ansökningar om bidrag från Frälsningsarmén, Convictus, Filadelfiaförsamlingen och Stockholms stadsmission

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att bevilja Frälsningsarmén projektbidrag till projekt Sommarnatt med 20 fasta nattlogiplatser under perioden 2016-05-01 till 2016-10-31 med 1 932 200 kronor.
2. Socialnämnden beslutar att Socialförvaltningen ersätter Frälsningsarmén för tillkommande personalkostnader vid öppethållande av tillfälliga evakueringsplatser med 3168 kronor/natt för 1-10 gäster och med ytterligare 2 764 kronor/natt när 10-25 platser är belagda.
3. Socialnämnden beslutar att bevilja Convictus projektbidrag till projekt Sommarnatt med 20 fasta nattlogiplatser för kvinnor under perioden 2016-05-17 till 2016-10-31 med 915 171 kronor.
4. Socialnämnden beslutar att bevilja Filadelfiaförsamlingen projektbidrag till projekt Sommarnatt med 10 fasta nattlogiplatser för familjer i filial i Spånga under perioden 2016-05-01 till 2016-10-31 med 210 000 kronor.
5. Socialnämnden beslutar att avslå Stockholms stadsmissions ansökan om projektbidrag om 1 765 000 kronor till projekt Sommarnatt med 32 fasta nattlogiplatser under perioden 2016-05-01 – 2016-10-31.

Gillis Hammar
FörvaltningschefAlexandra Göransson
Avdelningschef

Sammanfattning

Under Kommunstyrelsens sammanträde 2015-01-28 behandlades ärendet *Fattiga EU-medborgare i Stockholm* (dnr 156-139/2015). Beslut fattades om 16 åtgärds punkter, bland annat att utreda behov av att ha natthärbärgesplatser öppna även på sommaren för att minska risken att boplatser etableras. Projekt Sommarnatt syftar till att bidra till att människor inte behöver sova utomhus och att illegala boplatser inte permanentas i Stockholm. Stockholms socialtjänsts ansvar för utländska medborgare som inte har ordnat sitt boende under vistelsen i staden är begränsat till nödprovning, som sker genom stadens socialjour. Projekt Sommarnatt innebär därmed en insats som är vidare än socialtjänstens ansvar att avvärja akuta nödsituationer och syftar snarare till att bidra till att boplatser inte etableras eller permanentas i Stockholm. Frälsningsarmén, Convictus, Filadelfiaförsamlingen och Stockholms stadsmission ansöker om bidrag att driva projekt Sommarnatt med sammanlagt 82 platser. Då Filadelfiaförsamlingen tidigare beviljats bidrag för 50 fasta nattlogiplatser under perioden 2016-01-01 till 2016-12-31 skulle bifall till ansökan som helhet medföra att projekt Sommarnatt 2016 omfattar 132 platser. Inom projekt Sommarnatt 2015 tillhandahölls sammanlagt 102 platser, vilka var belagda till 80 % under perioden som helhet. Utifrån dessa erfarenheter bedömer förvaltningen att 100 platser tillgodoser de akuta behov av natthärbärgesplatser som kan komma att uppstå under sommaren 2016.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden beviljar Frälsningsarmén 1 932 000 kronor samt ersättning vid öppethållande av tillfälliga evakueringsplatser, Convictus 915 171 kronor samt Filadelfiaförsamlingen 210 000 kronor för projekt Sommarnatt under perioden maj till oktober 2016. Förvaltningen föreslår att socialnämnden avslår Stockholms stadsmissions ansökan om bidrag om 1 765 000 kronor för att bedriva projekt Sommarnatt perioden 2016-05-01 – 2016-10-31.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen. Ärendet är behandlat i förvaltningsgrupp.

Socialnämndens bidragsgivning styrs av ”Riktlinjer för bidrag till ideella föreningar” beslutade av socialnämnden 2013-03-26 (dnr 3.1-103/2013). Förvaltningen bereder ansökningarna enligt riktlinjerna och organisations- och föreningsutskottet fattar beslut om eventuellt beviljande. Enligt riktlinjerna ska ansökan avse

verksamhet för stockholmarna, i Stockholm. De nu aktuella ansökningarna avser verksamhet för utsatta EU-medborgare och ryms därmed inte inom riktlinjerna. Ärendet lämnas därför för beslutsfattande i socialnämnden istället för i organisations- och föreningsutskottet.

Bakgrund

Under Kommunstyrelsens sammanträde den 28 januari 2015 behandlades ärendet *Fattiga EU-medborgare i Stockholm* (dnr 156-139/2015). Kommunstyrelsen beslutade därmed om 16 åtgärds punkter, bland annat uppmanades socialnämnden att utreda behov av att ha härbärgesplatser öppna även på sommaren i syfte att minska risken att boplatser etableras.

Filadelfiaförsamlingen beviljades 2015-12-15 bidrag av socialnämnden avseende 50 stycken natthärbärgesplatser för utsatta EU-medborgare under perioden 2016-01-01 till 2016-12-31 (dnr 8.1.1-807/2015). Frälsningsarmén och Stockholms stadsmission beviljades 2015-04-14 bidrag av socialnämnden för natthärbärgesplatser för utsatta EU-medborgare inom projekt Sommarnatt med sammanlagt 3 525 000 kronor för perioden 2015-05-05 till 2015-10-31 (dnr 3.1.2-144/2015).

Stockholms socialtjänsts ansvar för utländska medborgare som inte har ordnat sitt boende under vistelsen i staden är begränsat till nödprovning, som sker genom stadens socialjour. Projekt Sommarnatt innebär därmed en insats som är vidare än stadens ansvar. Nödprovning, såväl som övrig handläggning av ansökningar om ekonomiskt bistånd, utgår från "Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd" beslutade av kommunfullmäktige 2014-05-05. Förvaltningen har utvecklat sina rutiner kring bland annat ansökningar om hemresa för att de ska bli rättsäkra och säkerställa att socialjourens resurser används på bästa sätt.

Ärendet

Ansökningar

Trossamfundet Frälsningsarmén ansöker om 1 932 200 kronor för att bedriva projekt Sommarnatt under perioden 2015-05-01 till 2015-10-31 (dnr 8.1.1-168/2016). Ansökan omfattar även kostnad för ökad bemanning i samband med öppnande av tillfälliga evakueringsplatser, vilken kommer att faktureras förvaltningen efter hand om eventuellt behov av platserna uppstår. Den ideella föreningen Convictus ansöker om 915 171 kronor för att bedriva projekt Sommarnatt under perioden 2015-05-17 till 2015-10-31 (dnr

8.1.1-170/2016). Efter att ansökan inkommit har den korrigerats avseende period för öppethållande samt kompletterats med intäktspost avseende egenavgifter från besökare, vilket sammantaget resulterat i att det belopp som redovisas i ärendet är 57 232 kronor högre än i originalansökan. Trossamfundet Filadelfiaförsamlingen ansöker om 210 000 kronor för att bedriva projekt Sommarnatt under perioden 2016-05-01 – 2016-10-31 (dnr 8.1.1-173/2016). Stockholms stadsmission ansöker om 1 765 000 kronor för att bedriva projekt Sommarnatt under perioden 2016-05-01 – 2016-10-31 (dnr 8.1.1-175/2016). Ansökan har efter att den inkommit korrigerats avseende kostnader genom att budgetpost för resekostnader om 2 029 500 kronor utgått och beräkning av total kostnad om 2 665 000 kronor för att bedriva verksamheten tillkommit. De fyra ansökningarna har till stor del motsvarande innehåll och sammanfattas därför här.

Ansökningarna innebär att organisationerna avser att driva fyra akutboenden med sammanlagt 82 platser, där Frälsningsarmén kommer ha 20 platser i Västberga för ensamstående, Convictus 20 platser i Hjorthagen för kvinnor, Filadelfiaförsamlingen 10 platser för familjer i filial i Spånga och Stockholms stadsmission 32 platser för familjer i Hjorthagen. Målgruppen är utsatta EU-medborgare och tredjelandsmedborgare som tillfälligt vistas i staden och som inte har rätt att ta del av Tak över huvudet-garantin. Diskussion kring intagning, urval och kösystem förs mellan socialförvaltningen och de aktuella organisationerna i syfte att nå de som är i störst behov av att tillfälligt få akutinsats för nattvila. Akutinsatsen innebär möjlighet till en kortare periods sammanhängande nattvila inomhus. Sommarnatt ska ha öppet på vardagar mellan klockan 21.00 - 07.00 och på helger samt röda dagar mellan klockan 21.00 - 08.00. Verksamheten är öppen för män och kvinnor över 18 år. Besökarna erbjuds nattvila inomhus, lättare måltid samt tillgång till dusch. Besökarna betalar egenavgift om 10 kronor per natt.

I anslutning till Frälsningsarméns 20 platser för ensamstående finns evakueringslokal med möjlighet att logera ytterligare 25 personer. Under Vinternatt 2015/2016 har evakueringsplatserna använts vid särskilda händelser som föranlett tillfälligt utökat behov av sovplatser, som vid avhysningar från illegala boplatser där ett större antal personer befunnit sig. Vid dessa tillfällen tar Frälsningsarmén också emot familjer och grupper av individer.

Convictus har under två Vinternattssäsonger erbjudit 20 sovplatser specifikt för kvinnor. Convictus har ett särskilt fokus på

hälsoinsatser och länkning av kvinnor ur målgruppen till sjukvården, exempelvis vid graviditeter.

Filadelfiaförsamlingen bedriver härbärge i Slakthusområdet med 50 platser, varav 36 är avsedda för personer som söker logi i familj eller grupp. Den nu aktuella ansökan innebär en komplettering av dessa familjeplatser med ytterligare 10 platser belägna i församlingens lokaler i Spånga.

Stockholms stadsmission bedriver härbärge i Hjorthagen med 32 platser avsedda för personer som söker logi i familj eller grupp.

Boplatser

Av ärendet som behandlades på kommunstyrelsens sammanträde 2015-01-28 framgår att socialförvaltningen ska utreda möjligheten till att ha akuthärbärgesplatser även på sommaren för att minska risken att boplatser etableras. Formellt finns det inga rättigheter att bosätta sig var man vill. Ur ett humanitärt perspektiv utgör illegala boplatser en oacceptabel boendemiljö med negativa konsekvenser för hälsa, miljö och säkerhet. Kronofogdemyndigheten eller polisen kommer att avhysa/avvisa de som bosatt sig på en plats utan markägarens tillåtelse. Staden kommer vid avhysningar/avvisningar hänvisa till andra möjligheter i form av akuta insatser eller eventuellt hemresa. Socialförvaltningens EU-team uppsöker alla boplatser som inrapporteras, i syfte att ge tydlig och korrekt information kring vilka lagar och regler som finns att förhålla sig till samt vilken hjälp som finns att söka. I direkt anslutning till avhysning/avvisning ansvarar socialtjänsten i den stadsdelsförvaltning där boplatserna finns för att lämna information om tillgängliga akuta insatser, i enlighet med stadens övergripande rutin för avhysningar av illegala boplatser (dnr 439-281/2015). Under vintern och våren har personer som blivit avhysta/avvisade erbjudits evakueringsplats under några dagar. Under den tiden har personerna möjlighet att bestämma hur de vill ordna sitt boende om de ska stanna kvar i Stockholm.

Erfarenheter av Sommarnatt 2015

Under perioden 2015-05-10 till 2015-10-31 bedrev Frälsningsarmén och Stockholms stadsmission projekt Sommarnatt med sammanlagt 52 platser, vilka kompletterade de 50 platser som Filadelfiaförsamlingen bedrev under samma period. Den totala beläggningen för dessa 102 platser var 80 % för hela perioden. 1226 unika individer, 69 % män respektive 31 % kvinnor, sov på Sommarnatt och stod för totalt 13 817 besök. Majoriteten (58 %) av

besökarna kom från Rumänien. Andra vanligt förekommande länder var Italien, Spanien och Grekland (EU-land) respektive Nigeria, Marocko, Ghana, Albanien och Guinea-Bissau (ursprungsland). Under Sommarnatt 2015 fanns inga särskilda platser för kvinnor, vilket kan bidra till förklaring av varför kvinnor var underrepresenterade bland besökarna.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utifrån erfarenheterna av 2015 års Sommarnattprojekt bedöms totalt 100 natthärbärgesplatser vara tillräckligt för ändamålet. Filadelfiaförsamlingen beviljades 2015-12-15 bidrag av socialnämnden avseende 50 stycken natthärbärgesplatser för utsatta EU-medborgare under perioden 2016-01-01 till 2016-12-31 (dnr 8.1.1-807/2015). Detta innebär att Filadelfiaförsamlingens 50 platser endast behöver kompletteras med ytterligare 50 platser, vilka kan säkerställas genom att Frälsningsarmén, Convictus och Filadelfiaförsamlingen beviljas projektbidrag i syfte att tillhandahålla dessa.

Den sammanlagda kostnaden för projektbidrag för 50 natthärbärgesplatser bedrivna av Frälsningsarmén, Convictus och Filadelfiaförsamlingen är 3 057 371 kronor, vilket innebär en minskning med 467 629 kronor jämfört med kostnad för projektbidrag för motsvarande projekt föregående år. Denna minskning kan främst förklaras med att det delvis är andra organisationer än föregående år som i detta ärende föreslås bedriva projekt Sommarnatt 2016.

Antalet illegala boplatser i Stockholms stad bebodda av utsatta EU-medborgare uppskattas per den 2016-03-20 till totalt 68 stycken om sammanlagt 765 personer. Staden har ett kontinuerligt samarbete med polisen och i vissa fall med Kronofogdemyndigheten för att komma tillrätta med dessa boplatser. Ett tillfälligt boende erbjuds under en kortare tid för att de i det akuta skedet ska ha någonstans att ta vägen.

Filadelfiaförsamlingen, Frälsningsarmén och Convictus avser att tillsammans erbjuda 100 platser under sommaren och hösten 2016. Detta skulle medföra att polisen och Kronofogden i samarbete med Stockholms stad kan fortsätta arbetet med att se till att boplatser inte etableras och att alternativ finns att erbjuda.

Det föreligger främst två skäl till att det är delvis andra organisationer än föregående år som av förvaltningen föreslås bli beviljade bidrag till att bedriva projekt Sommarnatt 2016. För det första har Frälsningsarméns natthärbärgesplatser under 2015 bytt lokal, vilket medfört att förvaltningen nu har möjlighet att med kort varsel komplettera Frälsningsarméns 20 fasta natthärbärgesplatser med 25 akutplatser i intilliggande lokal. Då rörligheten i målgruppen är hög och behovet av evakueringsplatser därför kan komma att variera under perioden innebär detta ökad möjlighet för förvaltningen att på ett flexibelt sätt kunna möta de akuta behov som kan uppstå. För det andra är föreningen Convictus positiva till möjligheten att under sommaren 2016 öppethålla de 20 kvinnoplatser som de under två Vinternattssäsonger med goda resultat tillhandahållit. Då kvinnor i målgruppen bedöms vara särskilt utsatta samt var procentuellt underrepresenterade under projekt Sommarnatt 2015 ser förvaltningen positivt på möjligheten att kunna tillhandahålla akutplatser specifikt avsedda för kvinnor under projekt Sommarnatt 2016.

Då 100 platser utifrån tidigare erfarenhet beräknas räcka för ändamålet föreslår förvaltningen att socialnämnden avslår Stockholms stadsmissions ansökan om bidrag till att bedriva 32 natthärbärgesplatser inom projekt Sommarnatt 2016. Förvaltningen har i dialog med Stockholms stadsmission kommunicerat de överväganden som ligger till grund för förvaltningens förslag till beslut.

Stockholms socialtjänsts ansvar för utländska medborgare som inte har ordnat sitt boende under vistelsen i staden är begränsat till nödprövning, som sker genom stadens socialjour.

Vinternattsplatserna som funnits i fyra säsonger har bottnat i kommunens yttersta ansvar då akuta nödsituationer kan uppstå vid kyla. Projekt Sommarnatt innebär en insats som är vidare än stadens ansvar och snarare än att avvärja nödsituationer syftar till att bidra till att illegala boplatser inte permanentas i Stockholm.

Bilagor

1. Ansökan från Frälsningsarmén för projekt Sommarnatt för perioden 2016-05-01 – 2016-10-31 (dnr 8.1.1-168/2016).
2. Ansökan från Convictus för projekt Sommarnatt för perioden 2016-05-17 – 2016-10-31 (dnr 8.1.1-170/2016).
3. Ansökan från Filadelfiaförsamlingen för projekt Sommarnatt för perioden 2016-05-01 – 2016-10-31 (dnr 8.1.1-173/2016).
4. Ansökan från Stockholms stadsmission för projekt Sommarnatt för perioden 2016-05-01 – 2016-10-31 (dnr 8.1.1-175/2016).